

Jonge Havik *Accipiter gentilis* anticipeert op wat Bruine Kiekendief *Circus aeruginosus* teweegbrengt onder talingen

Taeke Roosjen

Op 4 augustus 2023 zat ik in een vogelkijkhut in de Easterskar, een natuurgebied van ongeveer 500 hectare op steenworp afstand van Heerenveen. Het gebied bestaat uit laagveenmoeras met uitgestrekte rietlanden, soortenrijke graslanden, moerasbos en open water. Op die dag trok een jagende Bruine Kiekendief, een volwassen vrouw, mijn aandacht. Zij stak een plas water over van noord naar zuid. Onderweg joeg ze een groepje van hooguit 10 Wintertalingen de stuipen op het lijf, op 50 meter voor de vogelkijkhut. De talingen vlogen in paniek weg, op één na die onder dook. Als uit het niets was daar ineens een juveniele Havik. De Bruine Kiekendief hield het voor gezien en draaide weg, maar de Havik begon direct boven de ondergedoken Wintertaling te klapwieken (zie frontispiece op pag. 98, en Foto 1).

De interactie vond plaats om ongeveer 14:00 en bij goed weer. Aan de hand van de foto's was te zien dat de Havik ongeveer één tot anderhalve meter boven de eend stond te klapwieken (Foto 1-3). De taling durfde alleen af en toe met de snavel boven water te komen. Na ongeveer 90 sec sloeg vermoedelijk de vermoeidheid bij de Havik toe, zichtbaar aan de opengesperde snavel tijdens het wegvliegen naar de dichtstbijzijnde bosrand (Foto 3). Zodra de rover was weggevlogen, ging de Wintertaling op de vleugels.

Het geval deed me denken aan de beschrijving die Mike Such (2023) gaf van Wintertalingen in Engeland die op een jachtpoging van een adulte Slechtvalk reageerden door weg te vliegen op eentje na die vanuit vlucht opnieuw het water indook om aan de Slechtvalk te ontkomen. Een aanwezige vrouw Bruine Kiekendief begon op die plek net zo lang te bidden tot de ondergedoken taling kon worden gegrepen. Deze kiekendief vloog niet met haar vangst weg, maar dreef op het water met de taling in haar poten totdat deze na enkele minuten was verdronken. Pas daarna vloog ze met haar prooi weg.

Zo succesvol was mijn Havik echter niet, wat niet zo gek is omdat Haviken minder geschikt zijn om biddend/klapwiekend een prooi te verschalken dan Bruine Kiekendieven die dat in rietmoeras tot kunst hebben verheven.

Summary

Roosjen T. 2024. Juvenile Goshawk *Accipiter gentilis* anticipates hunting Marsh Harrier *Circus aeruginosus*. De Takkeling 32: 137-139.

On 4 August 2023, in a small wetland in Frisia, an adult female Marsh Harrier flushed a small flock of Teal *Anas crecca* except one bird that escaped via diving. Instantly, a juvenile male Goshawk turned up, that clumsily started hovering over the spot where the Teal had disappeared, at a height of 1.0-1.5 m. Meanwhile, the Marsh Harrier had disappeared. The Teal remained under water, only surfacing with its bill to draw breath. The Goshawk aborted the catching attempt after some 90 sec, apparently fatigued (bill wide open), after which the Teal took flight.

Literatuur

Such M. 2023. Interaction between Peregrine and Marsh Harrier over same prey. Brit. Birds 116: 467.

Adres: Taco van der Veenplein 103, 8923 EN Leeuwarden, 9034ge4@hetnet.nl

Foto 1. Jonge Havik klapwiekend boven ondergedoken Wintertaling, Easterskar, 4 augustus 2023 (Foto: Taeke Roosjen). *Juvenile Goshawk flapping over diving Teal, 4 August 2023.*

Foto 2 en 3. Tevergeefse vangpoging van jonge man Havik van ondergedoken Wintertaling, en (waarschijnlijk vermoeid) wegvliegend met geopende snavel, Easterskar, 4 augustus 2023 (Foto's: Taeke Roosjen). *Failed attempt at capture of Teal by juvenile male Goshawk, and giving up (probably tired, see open bill).*